

Priekšzīmīgi sagatavosim skolas jaunajam mācību gadam

Pēc neliela laika atkal atversies skolu durvis. Plašajās un gaisējās klasēs atkal sapulcēsies dzīvotpriecīgi, zinātkāri bērni. Kā tad republikas skolas sagatavotas jaunajam mācību gadam? Atbildot uz šo LTA korespondenta jautājumu, Latvijas PSR Izglītības ministra vietniece E. Purvīnska pastāstīja:

— Tautas Izglītības sistēmas pārkārtošana saskaņā ar Latvijas PSR Augstākās Padomes pieņemto likumu izvirzījusi izglītības darbiniekiem lielus un atbildīgus uzdevumus. Kā zināms, saskaņā ar jauno likumu skolām jāpārērt uz astoņu gadu mācību laiku. Līdz ar to revidēt mācību plāni un programmas. Sākot ar šo mācību gadu, pēc jaunajām programmām jau mācīsies pirmo, otro un plekto klašu audzēkņi. Pilnīga pāreja uz jaunajām programmām tiks pabeigta līdz 1965. gadam.

Mācību process skolās tiek pārkārtots tādējādi, lai to uzturētu dzīvē. Pagājušajā gadā republikā tika atvērtas pirmās klases ar ražošanas apmācību. Šis izmēģinājums pilnīgi attaisnojis. Skolēni, kas mācījās šajās klasēs, ne vien labi apguvuši vispārīgās mācības priekšmetus, bet arī ieguvuši vajadzīgas darba lēmeņas. Šogad klases ar ražošanas apmācību paredzēts atvērt 96 Latvijas skolās. Tuvākajos trīs gados visas republikas vidusskolas pakāpeniski kļūs par politehniskajām darba skolām.

Viena no vissvarīgākajām darba audzināšanas formām ir bērnu pašapkalpošanās, ko plaši praktizēs skolās. Izglītības ministrija jau sadalījusi un apstiprinājusi pašapkalpošanās programmas. Šīs programmas paredz ne vien bērnu piedalīšanos savu klasu un citu skolas telpu uzkopšanā, bet arī sadriski derīgā darbā.

Vietējie padomju un partijas orgāni, kā arī tautas izglītības darbinieki velti lielu uzmanību mācību un materiālās bāzes radīšanai. Šajā septiņgadē ļoti izvērsīsties skolas ēku būve. Latvija uzlabēs vairāk skolu, nekā zveicis visos pēckara gados. Šiem mērķiem Izglītības ministrija asģinājusi apmēram 300 miljonus rubļu. Jānorāda uz vēl vienu raksturīgu īpatnību. Nostiprinoties republikas kolhozu ekonomikai, tie sākuši celt skolas par savien līdzekļiem. Rīgas, Smiltenes, Līvānu un citos rajonos notiek veco skolu rekonstrukcija un jaunu skolas ēku būve. Šogad nodos eks-

pluatācijā kopskaltā 17 jaunas skolas 7150 skolēnem. Daudz tiek darīts arī skolotāju labā. Vīpļom ceļ jaunus labus dzīvojamus namus.

Lielākā daļa skolu pašlaik jau sagatavota mācību gada sākumam. Skolu ēkas izremontētas, papildinātas ar inventāru, saņemti vajadzīgie mācību un uzskates līdzekļi. Jāatzīmē, ka šovasar daudzās skolās izremontējuši paši skolēni un skolotāji. Piemēram, Dobeles rajona Lestenes skolu pilnīgi izremontējuši skolēnu brigāde, turklāt remonta kvalitāte atzīta par teicamu. Vasaras brīvdienās bērni izdalīju skolu pagalmus, izbūvēja stadionus un sporta laukumus.

Jāpanāk, lai atlikušajās brīvdienās katra skola tiktu priekšzīmīgi sagatavota jaunā mācību gada sākumam, tiktu apgādāta ar kurināmo visal zīemai. Jāpanāk, lai šajā darbā aktīvi piedalītos sabiedrība.

Sakarā ar skolas pārkārtošanu ļoti asi izvirzījies jautājums par materiālās un ražošanas bāzes radīšanu. Labu iniciatīvu parādījuši Dobeles rajona Jaunpils skolas audzēkņi. Šovasar viņi pašu spēkiem iekārtojuši darbnīcu. Jāatzīmē, ka mums vēl nav iespējams panākt, lai katrā skolā būtu savā darbnīca. Tāpēc projektēšanas institūts izstrādā speciālas skolu kopēju darbnīcu projektus. Vienu šādu darbnīcu drīzumā nodos ekspluatācijā Ventspīlī. Tur zēni apģūs gaidnīku un virpētāju arodus, bet meitenes mācīsies par šuvējām. Kopējas skolu darbnīcas paredzēts atvērt arī Rīgas pilsētas Jūrmalas rajonā un Bauskā.

Skolu darbnīcu būvē un iekārtošanā daudz var palīdzēt rūpniecības uzņēmumi, kolhozi un padomju saimniecības, un šāda palīdzība ir vajadzīga un nepieciešama.

Ar katru gadu mūsu republikā paplašinās internātskolu tīkls. Rudenī uzsāks darbu vēl četras šādas mācību iestādes. Jaunas Internātskolas darbosies Baldones, Smiltenes, Kārsavas un Cēsu rajonos.

Jaunajā mācību gadā mūsu republikas skolās mācīsies kopskaltā 256.000 zēnu un meiteņu. Viņu audzināšanu un mācības vadīs 17.000 augsti kvalificēti skolotāji. Pedagogu kolektīvi darīs visu, lai iemācītu skolēnus mīlēt zīnības un darbu, ieaudzīnātu viņos komunistisku pašaules uzskatu.

Visu zemju proletārieši, savienojieties!

Komunisma

DZIRKSTĒLE

Latvijas KP Rūjienas rajona komitejas un rajona darbaļaužu deputātu padomes orgāns
 Redakcija: Rūjienā, Upes ielā №7 Tālruni: redaktoram 186, redakcijai 20
 Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Numurs maksā 15 kap.

№ 100 (1481) Sestdien, 1959. gada 22. augustā 10. gads

LAUKI ZINŌ

100 hektāru — ar kombainu

Tik ražīgi kā šogad kolhozā „Rūja” kombains, šķiet, nav strādājis nevienu gadu. Kopš ražas novākšanas sākuma ar to jau novākts vairāk nekā 100 hektāru zīemāju un vasarāju. Kombainu vada pieredzējis kombainieris Alfr. Rožkalns. Visi ievāktie graudi ir sausi, un tos bez žāvēšanas var tīrīt un sabērt apcirknos.

Kolhozā ar jaunās ražas graudiem jau piepildīta lielākā daļa apcirkņu.

— Tik laba raža mums nav sen bijusi, — saka kolhoznieki.

L. Krūmiņš

Jau trešo reizi

Jau trešo ienesumu no kolhoza bišu dravas ievākuši kolhoza „Salaca” biškope Alvīne Putniņa. 60–70 kilogramu medus vidēji no katras bišu saimes — tik liels šogad ir medus ievākums. Pārēršot nauda, iznāk, ka katra no 22 kolhoza bišu saimēm devusi kolhozam 1200–1500 rubļu lielu ienākumu, bet visas kopā — ap 30 tūkstoš rubļu.

Lieliski, vai ne!

A. Pabērzs

Straujākus tempus ražas novākšanā!

Ražas novākšanā priekšgalā iet kolhozi „Liesma” un „Zvaigzne”, kuros novākti jau visi graudaugi. Nobeigumam graudaugu plauja tuvojas arī kolhozā „Jaunā druva”. Kulšana vissekmiģāk sokas kolhozam „Rūja”. Atpaliek kolhozi „Uzvara”, Kaļiņa un Kirova kolhozi. Tajos novākti tikai nedaudz vairāk kā puse graudaugu. Atpaliecības iemesli — neapmierinoša darba organizācija un nepietiekama tehnikas izmantošana.

Vairāki kolhozi atpaliek līnu plūksnā, lai gan pēdējais laiks ir šo darbu pabeigti.

Ļoti neapmierinoši lielākajā daļā rajona kolhozu organizēta skābbarības gatavošana, bet kolhozos „Seda”, „Brīvā druva”, „Dzirkstele”, „Stars”, „Jaunais arājs”, „Jaunais ceļš”, Imanta Sudmaja kolhozā vēl nav sagatavots ne kilograms. Tā turpināties nedrīkst!

Viņa izpildījusi septiņgades pirmā gada uzdevumu

— Septiņgade. Kā labāk un ātrāk veikt tās dižos uzdevumus? — nopietni domāja Austrumu padomju saimniecības bijušās Ždanova nodaļas pirmpleņu grupas slaucēja Berta Reinfelde. Pavasari, kad padomju saimniecības lopkopes apsprieda sociālistiskās saimniecības satības šim gadam, Berta vēl saubiņas. — Pirmplešnes. Kaut gan pašas audzētas, bet tomēr... nevar jau zināt kā būs ar izslaukumu no tām.

Atiēlā: Austrumu padomju saimniecības bijušās Ždanova nodaļas slaucēja Berta Reinfelde.

Berta Reinfelde savas šaubas pārvarēja, un, lai gan viņai nebija slaucējas darba pieredze, tā apņēmās no katras pirmplešnes šogad izslaukt ne mazāk par 1656 kg piena.

Tā tas bija nedaudz vairāk kā pusgadu atpakaļ. Tagad Berta var teikt, ka savu uzdevumu septiņgades pirmajā gadā veikusi.

Jau 19. augustā viņas koptās pirmplešnes bija izdekušas piena daudzumu, ko lopkope bija apņēmusies izslaukt visa gada laikā.

Kādas tad ir slaucējas Bertas Reinfeldes domas pašreiz? — Katrā ziņā līdz gada beigām vēl izslauks vismaz 5000 kg piena, vai no katras pirmplešnes šogad 2300 kg, — ar noteiktu pārliecību saka viņa.

Varam nešaubit, ka Austrumu padomju saimniecības bijušās Ždanova nodaļas slaucējas Bertas Reinfeldes vārdi arī turpmāk neatšķirsies no darbiem, ka viņa savu solījumu godam izpildīs.

Viņas cālais un nopietnais darbs šogad padomju saimniecībai dos vairāk kā tūkstoš rubļu virspilna pelņas.

A. Liepa

Pārskats

par ražas novākšanas gaitu rajonā uz š. g. 20. augustu

Ieņemamā vieta	Kolhoza nosaukums	Nopļauti graudaugi oļo	Nokulti graudaugi ha	Nopļūkti līni o/o	Sagatavota skābbarība o/o
1.	Liesma	100	65,0	90,4	22,5
2.	Zvaigzne	100	57,0	100	—
3.	Jaunā druva	89,8	57,0	26,3	13,4
4.	Ziemeļi	85,9	31,5	83,3	3,5
5.	I. Sudmaja	85,3	44,0	40,0	—
6.	Leņina ceļš	82,9	33,0	77,8	8,2
7.	Brīvā druva	80,9	42,0	100	—
8.	Rūja	72,7	100	100	3,1
9.	Vienība	69,5	47,0	100	8,9
10.	Stars	68,6	—	100	—
11.	Jaunais arājs	68,1	55,0	40,0	—
12.	Jaunais ceļš	65,9	87,0	95,0	—
13.	Imanta	65,3	39,0	100	8,2
14.	Spars	64,6	73,0	100	35,7
15.	Pionieris	62,9	42,2	100	20,7
16.	Čiņa	62,7	63,0	80,0	8,6
17.	Auseklis	62,4	32,0	100	17,9
18.	Salaca	60,9	85,0	62,0	00,6
19.	Roame	60,8	20,0	100	9,9
20.	Straume	58,8	59,0	100	29,4
21.	Skapalekalns	57,3	18,0	72,6	13,8
22.	Dzirkstele	57,2	39,0	100	—
23.	Seda	57,2	—	60,0	—
24.	Sarkanā zvaigzne	56,8	47,0	97,1	10,7
25.	Kirova	55,8	79,1	72,5	10,7
26.	Kaļiņa	50,3	69,0	6,1	22,4
27.	Uzvara	48,5	35,8	76,0	17,6
	Kopā kolhozos	68,4	1320	78,5	13,0
	Austrumu p/s	52,9	138	—	32,2
	Kopā rajonā	67,1	1458	78,5	16,2

Gatavo skābbarību

Lauksaimniecības arteli „Liesma” raiti rit skābbarības gatavošana. Kopsaimniecībā šogad sagatavotas 150 tonnas šīs svarīgās sulīgās barības.

Attēlā: skābbarības gatavošana kolhoza „Liesma” II brigādē. Siferis Atis Ratnieks aizved skābbarības griezēja vadītāja Kārļa Bluža skābbarībai sagatavoto masu. L. Miķelsona foto

Pienācīgu vietu mobilizējošai uzskatāmai agitācijai

Kolhozs „Uzvara” gandrīz visos saimniecisko darbu pārskaatos atrodas pašā pēdējā vai vienā no pēdējām vietām. Un tā nav nejaušība, nav tur vainojami arī nekādi objektīvi, no pašu cilvēku gribas neatkarīgi apstākļi.

Bet kāds tad ir cēlonis šai atpalicībai?

Ir veca patiesība, ka saimnieciskie panākumi atkarīgi no partijas organizatoriskā un politiskā masu darba, no tā, kā darbaļaudis tiek mobilizēti izvirzīto uzdevumu veikšanai.

Viena no iedarbīgākajām politiskām masu darbu formām ir uzskatāma agitācija.

Kā tad uzskatāma agitācija kolhoza „Uzvara” mobilizē kolhozniekus septiņgades uzdevumu veikšanai?

Pašreiz svarīgākais darbs, kas jāveic ātri un labi, ir ražas novākšana. Bet kā „Uzvarā” ar to veicas, ieejot kolhoza kantori, nevaram uzzināt, jo par to nav nekādu uzskatāmu rādītāju, tāpat nav arī neviena mobilizējoša lozunga vai plakāta, kas aicinātu ātrāk un bez zudumiem novākt briedušās druzas.

Nav arī uzskatāmu rādītāju par lopkopju darba rezultātiem.

Pie sienas stāv sienas avīzes „Rīts” pamatne, uz kuras nav nevienas rakstu rindas. Par zibspēm un kauļas laplīšiem nav nemaz ko runāt.

Nav organizēta arī iedarbīga sociālistiskā sacensība

ražas novākšanā. Tā pirmās brigādes brigadieris Volde-mārs Kanāls un tā brigādes ļaudis nezina, kā darbi veicas otrā brigādē, jo nekavē viņiem par to nepastāsta.

Lūk, šie ir daži no galvenajiem iemesliem, kāpēc kolhozam „Uzvara” neveicas ar ražas novākšanu un lopkopības produktu ražošanu tas ienem vienu no pēdējām vietām rajonā.

To jau sen būtu laiks saprast kolhoza partijas kandidātu grupas partordžei b. Zaķei un kolhoza priekšsēdētājam b. Mičurevam un kolhoza centrā iekārtot labāku mobilizējošu uzskatāmo agitāciju un labāk organizēt sociālistisko sacensību par dižas septiņgades uzdevumu ātrāku veikšanu. Tad arī ražas novākšanas darbs sekmēsies un kolhozs nebūs atpalicēju skaitā lopkopības produktu ražošanā.

O. Apsītis

Talcinieki

Vasara šogad neparasti karsta. Pilsētās uz ūku sienām dažkārt kā uz sakarseta gludekļa jūlija un augusta sākumā ar slapju pirkstu varēja mērit karstuma grādus, bet laukos lielā tveice un sausums sasteidza visus darbus rezē. Tāpēc arī Rīgas darbaļaudis no dažādām darba vietām un dažādām profesijām steigšus lauku biedriem palīgā novākt pirmās septiņgades kuplo ražu, lai tā aiz pārmērīgā karstuma neizietu zudumā.

Vēsts par palīgiem ātri aplidoja kolhoza „Ziemeļi” sētas. Ikviens kolhoznieks nopriecājās par laika atbraukušiem talciniekiem. Redzot, ar kādu neatslābstošu enerģiju rīdzinieki ķēras pie darba, kolhoznieku prieks vēl dubultojās.

— Kaut tādu čaku roku

būtu vairāk, — saka otrās brigādes brigadieris Arnolds Bušs, nolūkodamies brašajos jauniešos, kas raiti rosās tirumos un šķūņos.

Saulē nobrūnējušos muskuļus spīdinot, viena talcinieku grupa naski raujas pa tirumu un piekrautie vuzumi ar sauso smaržīgo ābolīņu pielīgo pie lielajām šķūnā durvīm. Tālāk vuzumus kā rotājājoties izkrauj tādi spēcīgi puīši kā Jānis Stepiņš, Francijs Flinta un Oļafs Jekabsons. Tālāk smagos ābolīņa klēpju papēm un novietoj jaunietes Vera Muceniece, Ņina Kravčenko, Valentīna Martinsons, Oļa Rovenskaja u. c. Bet viņas ne ar vārdu negaužas par nobrāstajiem lieliem un atlauztiem nagiem. Un tā kolhoza „Ziemeļi” tirumi ātri atbrīvojās no bagātīgā ābolīņa zārdu meža.

Kad pēc spraiģās darba nedēļas pienākusi brīvdiena un zilo debesu loku neizēno neviena mākoņu pūka, daļa jauniešu Dārziņu mājās, kur viņiem atrodas nakts mītnes, dzirkstošu smieklu pavadīta pa zāju laukumu dzenā futbolbumbu, bet maksšķerēšanas sporta cienītāji aizgājuši Rūjas atvaros „patraucēt” asarus. Vienīgi ģimenes cilvēki iegrīmuši nopietnās sarunās. Droši vien viņu domas kavējas pie ģimenes Rīgā.

Uz jautājumu — kā rīdziniekiem patīk dzīve kolhozā un vai lauku darbs tā pasmagāk neiegulst kaulos? — visiem ir viena atbilde:

— Nekas. Ar lauku darbiem jau esam apbrauši. Dažs jaunietis pat ar zināmu lepnumu raugās uz tulznām delnās.

Z. Bērziņa

Darbs sekmējas

Pagājušo otdien linu plūšanu pabeidza kopsaimniecība „Straume”. Šogad minētā kultūra bija iesēta 60 hektāru platībā. 47 ha noplūca ar linu plūcāmo mašīnu. Sevišķi labi šis darbs veicās pirmajā laukkopības brigādē, jo te visus ziemējā sējumus novāca ar linu plūcēju. Bet ar mašīnu visu nevarēja veikt. Vajadzēja noplūktos līnus arī sasiēt.

Šeit nu čakli palīgi bija Jeru septiņgadīgās skolas

skolotāji Antēna, Krūmiņa, Laura, Laurus, Rūjienas vidusskolas un septiņgadīgās skolas skolnieces Andžeļevska, Sniega, māsas Līpes un vairāki pilsētnieki. Čakli strādāja arī pensionārs Podiņš, kurš katru dienu sasēja pāri par 1000 saujām. Vislielāko sauju skaitu dienā sasēja skolotājs Laurus — 1500 sauju. Arī skolotāja Krūmiņa dienā sasēja 1140 sauju un skolotāja Laura — 1260 sauju.

M. Razumeja, Jeru ciema kluba vadītāja

Lopu turēšana bez piesiešanas

un 0,3 metri skābarības izēdināšanai. Tikai stiprā salā un lietainajā laikā skābarību izēdina kūti, izmantojot pārvietojamas siles.

Govis slauc atsevišķā telpā, kur iekārtotas īpašas stāvvietas. Slaucšanas laikā govīm izbaro spēkbarību, tāpēc uz slaušanas vietu tās nav jāved. Lopus dzirdina no kopējās siles, kurā ūdens līmeņa uzturēšanai noteiktā augstumā iebūvē pludiņa — vārsta mehānismu. Sili parasti novieto kūts vidū. Lai ziemā ūdens nesals, ūdens pievadcaurulī novieto kūti zem mēsliem.

Kūtsmēslus no kūts izvāc 1 līdz 2 reizes gadā, bet no aploka — katru dienu.

Sakarā ar lopu „pašapkalpošanās” principa ieviešanu un atsevišķu darbu pilnīgāku mehanizāciju, ievērojami pieaug darba ražīgums. Piemēram, padomju saimniecībā „Kaķenieki”, kur jau ieviesta lopu turēšana bez piesiešanas, darba ražīgums pieauga 2 līdz 3 reizes: ja agrāk slauceja apkopa 12 līdz 15 govīs, tad tagad — 40.

Lai sāktu turēt govīs bez piesiešanas, saimniecībā jā sagādā daudz pakaišu, katrai govij dienā vajag 5 līdz 6 kilogramus salmu.

Bez tam saimniecībā jābūt daudz rupjās un sulīgās

barības, jo to lopiem izēdina bez ierobežojumiem.

Daži pret šo papēmienu iebilst, jo, lūk, ziemā govīs varot saaukstēties un, pie tam, viena otru varot sabādit. Šos spriedelējumus apgāj fakti. Piemēram, Kanādā piena lopus tur bez piesiešanas 48 saimniecībās tādos rajonos, kur ziemas minimālā temperatūra ir no —29° līdz —45,5°C. Šī metode plaši ieviesta arī Somijā, kur ziemas ir daudz bargākas nekā mūsu republikā.

Lai novērstu govju badīšanu, pāreju uz lopu turēšanu bez piesiešanas ieteicams izdarīt rudenī, kad lopi ganību periodā viens pie otra ir pieraduši. Asos ragu galus govīm parasti apzāģē.

Pašreiz uzskata, ka govju turēšana bez piesiešanas jāorganizē visās saimniecībās. Tikai sevišķos gadījumos un pirmā kārtā augstas produktivitātes govīm un šķirnes lopu saimniecībās ieteicams būtēt seklās kūti un lopus turēt piesietus.

Jaunais lopu turēšanas veids ir progresīvs un tam neapšaubāmi būs ievērojama nozīme mūsu lopkopības tālākā attīstībā.

R. Skauglis,

Latvijas Lopkopības un veterinārijas zin. pētn. institūta aspirants

Raža novākta

Kopsaimniecībā „Zvaigzne” katru dienu strādāja astoņas labības plaujmašīnas un kombains. Labākie plāvēji bija Jānis Bernholds un Kārlis Stīrna pirmajā brigādē un Eduards Lūsa un Eduards Gērmanis otrajā brigādē.

Pirmā brigādē (brigadieris Uldis Teteris) ražas novākšanu pabeidza agrāk — trešdien, bet daudz neatpalika arī otrās brigādes

(brigadieris Jānis Gērmanis) ļaudis. Viņi septiņgades pirmā gada bagātās ražas novākšanu beidza dienu vēlāk — aizvakar.

Tagad abās kolhoza brigādēs sākūdas dūkt kulmašīnas, diendienā klētis pilnās zeltainiem graudiem. Šodien kopsaimniecība sāk arī skābarības gatavošanu.

A. Liepiņš

Pilnu slodzi katram kombainam!

Pārskats

par kombainieru darbu grandaugu novākšanā uz š. g. 20. augustu

Kolhoza nosaukums	Kombainiera vārds un uzvārds	Ar kombainu novākti ha	Novākti vidēji dienā ha
Rūja	Alfrēds Rožkalns	100	9,8
Salaca	Jānis Penka	85	6,4
Kirova	Uldis Krastiņš	79,1	13,4
Jaunais ceļš	Pēteris Kurcalts	70	6,7
Spars	Ludis Bokmanis	54	4,9
Straume	Valfrīds Kūķis	50	2,8
Liesma	Tehniskā skola	49	—
Jaunais arājs	Jēkabs Plotnieks	48	—
Jaunā druva	Aivars Leitlands	45,9	3,8
Im. Sudmaļa	Uldis Sproģis	44	4,1
Pionieris	Jānis Balodis	42,2	3,7
Sarkanā zvaigzne	Arturs Tampuzis	41,2	6,4
Brīvā druva	Gunars Etmānis	40	3
Cīņa	Uldis Krastiņš	38,4	4,26
Auseklis	Pēteris Ozoliņš	32	3,8
Ziemeļi	Juris Balodis	31,5	3,8
Dzirkstele	Ludis Glāzers	31	2,8
Zvaigzne	Edgars Ludriksons	30	2,9
Uzvara	Modris Apsītis	28,5	2,8
Imanta	Arkādījs Gorovojs	27,4	3
Lepina ceļš	Vilnis Baltiņš	25	3,6
Kaļiņina	Kārlis Bilis (Eriks Krastiņš)	23,7	2
Rosme	Ludis Bokmanis (Vaidis Cukurs)	20	2,5
Vienība	Leo Šulcenbergs	15	2,4
Skapniskalns	Eriks Krastiņš	8	4
Stars	—	—	—
Seda	—	—	—
Kopā kolhozos	—	1058,9	—

Cenšoties samazināt līdzekļu patēriņu produkcijas vienības ražošanā un vienlaicīgi paaugstināt lopu produktivitāti, pēdējos gados pie mums un ārzemēs arvien plašāk sāk ieviest lopu turēšanu kūti bez piesiešanas. Tas dod iespēju atrīviot kūti no barības galdiem, dažādām transportiercēm kūtsmēslu pārvietošanai (kūti ir dzijas), kā arī no automātiskiem dzirdināšanas traukiem. Tāpēc kūti izbūvē izdevumi samazinās par 25 līdz 30 procentiem.

Pie šādām kūtīm tiek ierīkoti aploki, kur lopi var uzturēties jebkurā laikā.

Lopu ēdināšanā un daļēji slaukšanā tiek ieviests „pašapkalpošanās” princips, t. i., lopi paši dodas uz barības novietnēm un slaukšanas vietu. Rupjō barību lopi ēd tieši no kaudzes, kas atrodas pastaigas laukumā. Lai barība netiktu samīdīta, pie kaudzēm novieto pārvietojamas koka redeles. Skābarības izēdināšanai lieto siles. Ja skābarība sagatavota virszemes stīrpās, tad to var izēdināt tieši no stīrpās, novietojot tikai skābarībai priekšā pārvietojamas koka redeles.

Tā kā lopi neēd vienlaicīgi, tad uz katru pieaugušu liellopu jāparedz 0,4 līdz 0,5 metri plata barības vieta rupjās barības izēdināšanai

FOTOREPORTĀŽA

Ar sauli sirdī pāri visām tērcēm!

Jauniešu pilngadības svētkos Mazsalacā piedalījās apmēram simts jauniešu no dažādām rajona vietām — no Rūjienas un Mazsalacas, no Austrumu padomju saltniecības un kolhoza „Auseklis”, no Naukšēniem un Idus. Liksmi, skaisti un saulaini bija šie svētki. Tie ilgi jo ilgi paliks gan jauno garšnieku, gan viņu draugu, biedru un paziņu atmiņā.

Skan maršs, soļo jaunatne — un viņā ar prieku, ar svētīgu satraukumu noraugās simtiem pilsētas un tās apkārtnes iedzīvotāju.

Jaunieši dodas uz Lielā Tēvijas karā kritušo varoņu atdusas vietu, lai savos gaišajos svētkos godinātu tos cilvēkus, kas atdeva savas dzīves par Dzimienes brīvību, lai noliktu ziedus pie granītiņiem izirstā pieminējamajiem.

Vissīkstākļe, vissīprākļe ir jaunle asni, kas, saulei pretīm tiecoties, laužas cauri arī zemes viscietākajam slānim, irdinot un drupinot to. Vai kā jauns, spēcīgs asns — nav jauniešu pilngadības svētki, kas kā skaista tradīcija iesakņojas mūsu dzīvē?

Kā ziedu jūra viņņo Mazsalacas kultūras nama zālē (attēlā uz leju).

Un, lūk, sākusies pilngadības apļecību izsniegšana.

„Steidzas laiks, un, pašiem nemanot, viņi atkal ir piegājuši solī tuvāk tai rūdienai, kuru ikvienu sauc un aicina mūsu jaunības gadī”.

(Bruno Saulītis) H. Kiršblūma Foto

Kā viņas atzīmēja savu pilngadību

Nesen Mazsalacā notika rajona II pilngadības svētki šajā gadā. Kopā ar citiem jauniešiem savus svētkus atzīmēja arī kolhoza „Auseklis” jauniešes — agronome Maija Tauriņa un uzskaitvede Ieva Tedere. Liksmā bija šī diena abām jauniešēm. Daudz sirsniņu vārdu un novēlējumu viņas saņēma visai dzīvei. Un kur tad vēl lielie ziedu klēpji un bagātīgais dāvanu klāsts, ar ko viņas iepriecināja vecāki, draugi un paziņas! Šajā dienā veci un jauni ļaudis gāja uz kolhoza klubu, lai Maijai un Ievai novēlētu saulainas dzīves takas, lai paskatītos me-

teņu laimīgajās sejas. Līdz rītam, kamēr auma sauca stāt darbā, Maija un Ieva priecājās pie mūzikas kopā ar saviem biedriem. Var teikt, ka skaisti ievadīta jaunība.

Atmiņā nāk arī kāda cits svētdiena pirms pilngadības svētkiem. Šajā svētdienā savu pilngadību atzīmēja šī paša kolhoza jauniešes zīrgoķe Ārija Sprince. Bet kā? Iesvētīties baznīcā... Ārija mācījās padomju skolā. Skolotāji taču viņai mācīja labo un derīgo dzīvi. Bet, aizēlot no skolas, viņa acimredzot visu to aizmetusi kā nederīgu papīru. Tomēr gribētos

Ašobas ielejā (Tadžikijas PSR) tīrais kalnu gaiss, maigais klimats un augu bagātība labvēlīgi ietekmē vietējo iedzīvotāju veselību. Viņi izeļas ar stipru veselību un ilgu mūžu.

Pēc kišlaka padomes priekšsēdētāja Mamodžana Malajeva vārdiem, Ašobas teritorijā 950 sētās ir 700 cilvēku, kuru vecums sasniedzis 77 — 80 gadus.

jautāt, Ārija, vai nebūtu bijis labāk, ja tu savu pilngadību atzīmētu kopā ar Maiju un Ievu? Tu gūtu vairāk neaizmirstamu atmiņu un prieku no šīs dienas, nepazemotu sevi.

V. Sarma

Ilga mūža ieleja

Šā gada martā Tadžikijas PSR Augstākās Padomes un republikas vietējo padomju vēlēšanās balsošanas iecirkņi saviem spēkiem ieradās 150 gadus vecā Tadžiniso Boibajeva. Šī kišlaka vecākā iedzīvotāja vēl tagad ir vesela, kustīga un ar teicamu atmiņu. Uzliūkojot Almasu Holmatovu un Kajumboju Hodžimuratovu, grūti noticēt, ka vienam no viņiem ir 98 un otram 95 gadi. Liela ir Almasa Holmatova dzimta: 136 Ašobas iedzīvotāji ir viņa pēcteči — dēli, meitas, mazbērni un mazmazbērni.

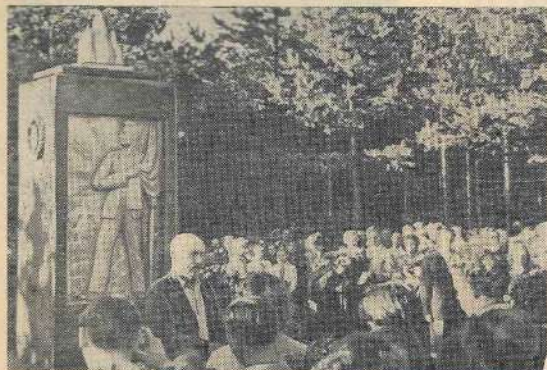
Kišlaka lepnums ir mātes varones. Saro Džumatova dzemdējusi un uzaudzinājusi

14 bērnu, tikpat daudz bērnu uzaudzinājusi Janiša Malajeva.

Staigājot pa kišlaku, visbiežāk sastopami veci ļaudis un bērni. Tas vienkarši izskaidrojams: Ašobas iedzīvotāji, kas apvienojušies Kaļiņina kolhozā, nokāpuši no kalniem ielejā, kur uzceļusi jaunu kišlaku Apanu. Tur atrodas kolhoza valde, klubs, dzīvojamās mājas, tur izvietoti kokvilnas sējumi. Tāpēc vasarā visi darba spējīgie iedzīvotāji no kalniem nokāpj ielejā, bet vecie ļaudis paliek kalnos, kur viņiem nodrošinātas mierīgas vecuma dienas.

(TadžikTA-LTA)

Piemineklis fašisma upuriem

Valka (LTA). Šeit uz divu Padomju republiku — Latvijas un Igaunijas robežas pirms 19 gadiem vācu fašisti un viņu rokaspulsi no vietējiem buržuāziskajiem nacionālistiem asiņaini izrēķinājās ar lielu partijas, padomju un komjauniešu darbinieku grupu. Pēc zvēriskas spīdzināšanas apcietinātos naktī aizveda uz mežu pilsētas tuvumā un nošāva. Vairāk nekā 300 padomju cilvēku gāja bojā šajā baismajā naktī. Viņus noslepkavoja fašistiskie bendes.

Tauta nav aizmirsusi fašisma upurus. Pēc rūpīgas meklēšanas izdevās noskaidrot bojā gājušo vārdus. Viņu mirstīgās atliekas apglabātas brāļu kapā. Tai vietā, kur notika asiņainā izrēķināšanās, svinīgi atklāja pieminekli krikušajiem. Mitiņā piedalījās tūkstošiem darbaļaužu — latvieši, igauņi un krievi.

Piemineklis uzcelts pēc Valkas 1. vidusskolas pasniedzēja b. Bērziņa projekta.

A ttēlā: fašisma upuru pieminekļa atklāšana.

J. Polša foto (LTA)

Skolas vasara

(Sākums 20. augusta numurā)

Graudaugu un zālāju sektorā tagad jau veido vāļites kukurūza „Vir 25”. Te izmēģinājumu kārtā aug vēl divas citas kukurūzas šķirnes „Punduris” un Neretas. Šīs šķirnes veido vāļites un nogatavojas arī mūsu apstākļos.

Interesants ir arī jauno naturālistu izmēģināmais burkānu ravēšanas papēmiens: kad burkāni pavasarī veido 2.—3. lapiņu, to sējumu apsmidzina ar petroleļu, izlietojot 60 g petroleļas uz vienu kvadrātmetru. Burkāni neiznikst, bet toties nezāles—simtprocentīgi.

Citā laukā atkal mēģinājums: te aug cukurbietes rindās un kvadrātos. Pēc ražas novākšanas jaunie naturālisti noskaidro, kurš stādījuma veids dod labāku ražu.

Dravā

Jaunajiem naturālistiem ir arī mācību drava. Tajā pagaidām gan vēl tikai viena bišu saime, taču jau nākošajā gadā tā paredzēta daļi. Strādājot skolas dravā, labi dravniecības noslēpumu iepazīs skolas šī gada absolventi Miervaldis Čukurs. Šovasar viņš bija liels palīgs sava dzimtā kolhoza dravniekam.

Skolas bišu saimes līdzīnējais ienesums—30 kg daļēji jau realizēts. No tā skola guva 450 rbl. ienākumu, kas paredzēti šūmašīnas iegādei praktisko darbu vajadzībām.

Lai iegūtu labāku ienesumu, izmēģinājumu laucīnos iesēti bišaugi—bišu amoliņš, facelijas u.c. Šogad nogata-

vojušās bišu amoliņa un citu medusaugu sēklas ievāks un izmantos šo kultūru sējumu paplašināšanai.

Talkā kolhoziem

Mazsalacas 7-gadīgās skolas skolēni nesamierinās tikai ar to vien, ko veic mācību laucīnos. Čaklas ir viņu rokas, palīdzot kolhoziem, kuros tie dzīvo. Tā skolēni Valdis Celmiņš un Kārlis Ore vasaras brīvdienās izstrādājuši 30—40 izstrādes dienu dažādos lauku darbos kolhozā „Jaunais ceļš”, bet kolhozā „Sarkanā zvaigzne” Velta Apsīte un Daina Dukure jūlijā vien izstrādājušas attiecīgi 63 un 41 izstrādes dienu.

Šai kolhozā jau vairāk kā divu metru augumu sasniegusi skolēnu koptā kukurūza. Un kāpēc lai tā nestieptos garumā, ja mazās, čaklās rokas 3' ha lielo kukurūzas lauku pavasarī rūpīgi izravēja, divas reizes deva virsmēslājumu, veica pārējos nepieciešamos darbus. Neapšaubāmi tas ir viens no labākajiem kukurūzas laukiem artili.

Skolēni izmēģinājuma laucīnos ap 50 kvadrātmetru platībā šovasar ievāca vērtīgo zālāju—raizāles, kamolzāles, plavu auzenes utt.—sēklas, kuras nodos kolhozam „Jaunais ceļš”.

Čaklākie

Skolas izmēģinājumu laucīnos dažādos darbos šovasar čakli strādājuši vecāko klašu skolēni Brigīta Briņķe, Velta Apsīte, Juris Špore,

Samaksa ir laba

Nu jau aizvadīts vairāk nekā pusgads, kopš kolhoza „Jaunā druva” laudis pārgāja uz jaunu progresīvu darba apmaksas kārtību—garantēto samaksu. Tā ļoti sekmējusi kolhoznieku piedalīšanos darbā un darba disciplīnas uzlabošanu.

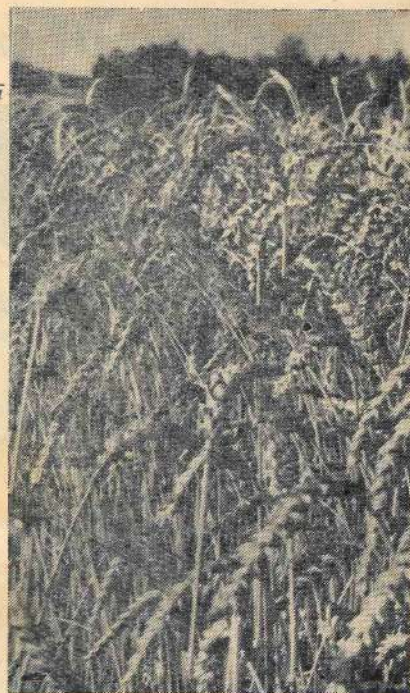
Čaklākie kolhoznieki ik mēnesi saņem krietnas darba algas. Tā, piemēram, laukkopis Kārlis Zviedris par jūlija mēnesi saņēma 510,38 rubļus, Rihards Gredzens—551,21 rubli, Jānis Šmits—546,87 rubļus.

Vēl vairāk saņem kolhoza lopkopji. Pirmieņu kopēja Emma Roska jūlijā nopelnīja 809,50 rubļu, cūkkopes Aina Dolga—917,20 rubļu, Velga Roziņa—974,04 rubļus, Iekope komjauniete Ilga Viļumsone—576,30 rubļu, lopkope Berta Skuja—553,98 rubļus.

Ar šādu samaksu, protams, ir apmierināts ikviens kolhoznieks. Pie tam ik mēnesi nopelnītā darba alga nebūt nav tūlīt jāzņem. To var iekrāt pa vairākiem mēnešiem. Tā, piemēram, darā Jāzeps Domburs, Emma Reiziņa un vairāki citi. Viņi par dažiem mēnešiem iekrājuši pat līdz divi tūkstoši rubļu.

A. Briedis

Vārpas
briedumā
smagā
likst

B. Mūrnieka
fotoatēde

Aug kolhoza ciemats

Kārsava. Jo gads, jo lielāks un skaistāks top kopsaimniecības „Uzvara” centrs. Daudzās dzīvojamās mājas, klubs, valdes nams, veikals, kā arī vairākas modernas saimniecības ēkas jau iezīmē pirmās ciemata ielas.

Arī šogad lauksaimniecības artelja būvbrigāde, ko vada enerģiskais Stanislavs Kašs, jau uzcēlusi piecas ģimenes mājas un lopkopības pilsētiņu—cūkkūti un jaunlopu fermu.

(LTA)

Mūsu rajona komanda izcīna starprajonu ceļojošo kausu

Atēlā: spartakiādes uzvarētāji (no labās) P. Saukums, A. Veremejs, V. Rezglis, E. Ērenpreiss, P. Oļļa un I. Daugulis. A. Pētersona foto

Nesen Valmierā notika Valmieras un Gulbenes zonu skolu starprajonu spartakiāde lītišķos sporta veidos. Spartakiādē dalību ņēma, Gulbenes, Valmieras, Limbažu, Smiltenes, Valkas un Rūjienas rajona DOSAAF vīriešu un sieviešu izlases komandas. Sacensību programā bija 5 vingrinājumi. Lielus panākumus guva Rūjienas rajona komanda, kurā startēja Mazsalacas tekstilfabrikas DOSAAF pirmorganizācijas biedri Pēteris Saukums, Viktors Rezglis, Edgars Ērenpreiss, Ivars

Daugulis, Paulis Oļļa un Anatolijs Veremejs, izcīnot pirmo vietu. Vislabākos rezultātus starprajonu sacensībās uzrādīja Rūjienas rajona komandas pārstāvis Viktors Rezglis. Līdz ar to Rūjienas rajona komanda izcīnīja Valmieras un Gulbenes zonu skolu ceļojošo kausu, I pakāpes diplomu, kā arī vērtīgas individuālās balvas.

Jāpiezīmē, ka no 5 vingrinājumiem mūsu rajona komanda izcīnīja trīs pirmās un divas otrās vietas.

A. Dreimanis

Redaktore M. Aļeksejeva